

Új Város

11.

2006.
november

TESTVÉRKÉNT AFRIKÁBAN
Ne csak beszéljünk róla

Új Város

Közeleti kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
(www.fokolare.hu)

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163
Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számlasszám:
11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím:

1163 Budapest, Kisterenye u. 54.
Telefon: 328-0785.
Fax: 403-5400.
E-mail: ujvaros@fokolare.hu.

Felelős szerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Aranyai Krisztina,
Bakacsi Viktória,
Fábián Zsuzsanna, Fábri Andzsej,
Ferenzi Éva, id. Frivaldszky János,
Himmer László,
Horváthy Emőke,
Horváth Viktória, Jármay Noémi,
Kiss Imre, Lisztovszki Tünde,
Maucha Kristóf, Rieth Zsuzsanna,
Romhányi László, Smohai Ferenc,
Sudár Balázs,
Szalai Simkó Hilda,
Tóth Judit, Tóth Pál,
Varga Krisztina, Vízolyi László

Nyomdai előkészítés:

Arlon 2004 Bt

Nyomtatás:

Kapitális Kft. Debrecen.
Felelős vezető: Kapusi József.

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Hírlap üzletág
Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2006-ra:
4000 Ft. Külföldre: 35 euro
Támogatói előfizetés: 6000 Ft.

Cím lap: Somlai Ágnes
Hát lap: Maucha Kristóf

párbeszéd az olvasóval

„GYENGESÉGÜNKBEN AZ ERŐNK”

Újdonsült anyaként úgy éreztem, reagálnunk kell a nemrég kialakult belpolitikai helyzetre. Az elhatározást tett követte, és férjemmel egy levelet fogalmaztunk meg a köztársasági elnöknek. A levélben feltettük a kérdést: hogyan neveljük gyermekeinket igazmondásra, becsületességre és egyenességre, ha az ország egyik első embere büszkén hangoztatja ezen értékek megsértését? Azt is leírtuk, hogy igyekszünk gyermekeinknek megtanítani, ha családdal nyernek egy játékban, akkor valójában ők az Élet vesztesei. Továbbá arra kértük, tegyen meg mindent, hogy az embereknek az említett értékekbe vetett bizalma visszatérjen.

Az ötlet és maga a levél szinte mindenkinél tetszett, néhány anyukával és nagymamával el is vittük a Sándor-palotába. Ezt követően aláírásgyűjtésbe kezdtünk a Kossuth téren, hogy további 500 névvel újra eljuttassuk a levelet Sólyom Lászlónak. Az aláírásgyűjtés megszervezése során nem kevés csalódásban volt részem, ami az emberek felelősségvállalását vagy inkább közönyösségét, kishitűségét illeti. Sok tanácsot kaptam, mit, hogyan csináljak, gyakorlati segítséget már kevesebbet. Mindezek ellenére úgy éreztem, Isten mellettünk áll ebben a kezdeményezésben, és erőfeszítéseimmel az Ő országát építem. Néhány nap alatt összegyűlt 500 aláírás, és a levelet egy gyerekrajzokkal dekorált mappában, néhány lelkes anyukával újra elvittünk a Sándor-palotába.

Hogy miért nem gyűjtöttünk még ezer vagy tízezer aláírást? A kezdeményezés során, végig az vezérelt minket, hogy Mária képviselőjében,

az ő szellemében tevékenykedjünk. A kísértés gyakran megvolt, hogy – akár erőnket is meghaladó – látványos eredményeket érjünk el. Próbáltuk inkább szem előtt tartani, hogy nekünk, anyáknak is a gyengeségünkben rejlik az erőnk. Sokan kérdezték tőlünk: „Lesz ennek valamilyen hatása, eredménye?” „Eljut ez egyáltalán az elnökhöz?” Ez volt a legnehezebb, a legnagyobb kihívás, de azt hiszem sikerült tudatosítanunk, hogy meg kell tennünk a részünket, függetlenül az eredménytől. Csak ez számít. A tetteink hatását meg talán csak nagyon sokára vagy odafönt fogjuk látni. Valószínűleg levelünk csepp volt a tengerben, de megtettük részünket, bármi is az eredmény. Aztán a köztársasági elnök beszédében, amit az önkormányzati választások alkalmából mondott, egy-két gondolatunkat visszahallottuk, ami a levelünkben megfogalmazódott...

Frivaldszky Edit – Budapest

KETTŐVEL TÖBBEN A BUSZON

Az Új Város utolsó oldalán található GB & W történetei mindig örömet szereznek. Egyszer olvastam, hogy fiatalok ezekkel a képekkel színesítették egy gyermek-kórház folyosóját. Elképzeltem, mi lenne, ha havonta váltva én is kitenném ezeket a figurákat a buszra, ahol sofőr vagyok.

Az első rajz az egymásra figyelésről szólt: az égből záporozó eső öntözi a földet, és az egyik esernyőt tar a mellette lévő fölé. Így esett, hogy esett, és az 1-es járat végállomásán elhatároztam, hogy a kollégiumig lévő háromszáz méteres szakaszon a kapuig viszem az utasokat, hogy ne ázzanak meg. Persze ez szabályta-

Életige

5 Igazságra szomjazva

Az ige élete

6 Új élet

Tüdőgyulladás

Nézőpont

7 A párbeszéd igényes művészet

Az egység lelkisége

8 Az 50. születésnap: lobogó fáklya az éjszakában

12 Muszlimok között

Kultúra

14 Az elérhetetlenért folyó küzdelem gyümölcse

Egyház

16 Nem született szentnek

Az életből merítve

18 Otthonunktól hét percre

20 Építészként Afrikában

Megkérdeztük

22 Internetről mindenkinek (10)

23 Az ördög és a tudattalan

Hírmozaik

Ajánló

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Citta Nuova (CN)**. Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miesto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

MIT TEHETÜNK?

De jó is lenne magaslati levegőt szívni, áttetsző szavakkal beszélni, a dolgok mélyére látni, és érteni, hogy mi a következő lépés! Helyette Budapest utcáin paprikagáz szaga terjeng, az eseményeket ügyes kommunikátorok csúrik-csavarják. A szavak kifordulnak jelentésükből, a tiltakozások és demonstrációk lassan erejüket veszítik, és a változások reménye tavaszra tevődik át.

Az ország „hiteles helyei” nem hagynak kétséget afelől, hogy mi történt: „Minden ország alapja az igazság és az igazságosság. Hazugságra egészséges társadalom nem épülhet” - nyilatkozza a MKPK állandó tanácsa. A köztársasági elnök is egyértelművé teszi, hogy „az ország kárára lenne, ha minden az eddigi mederben folya tovább... A miniszterelnöki beszéd ismertté válása mélységesen megrázta Magyarországot. A ... békés tüntetések... az emberek egészséges erkölcsi érzékét bizonyították.”

Az elmúlt néhány hét eseményei során világossá vált az is, hogy két különböző kérdésről van szó. Az egyik az, hogy a miniszterelnök megengedhetetlen eszközöket használt annak érdekében, hogy a hatalmat megtartsa. Olyan alapvető, az egész társadalom egészséges működését érintő erkölcsi törvényeket hágott át, amelyek a tízparancsolat kategóriájába tartoznak, és nem politikai értékek, hanem annál alapvetőbb értékek, amelyekre minden egyéb épül. Ezekben a kérdésekben egyetértés szükséges a pártok között. Egészen más kérdés az, hogy az ország pénzügyeit hogyan lehet rendbe tenni. Ez is egy mindannyiunkat érintő, nagy horderejű probléma, de alapjában szakmai és politikai kérdés, amelyről a pártok különbözőképpen vélekednek és versenghetnek egymással a jobb megoldás érdekében. Itt sem hanyagolható el az erkölcsi szempont, hiszen nem mindegy, hogy a megoldási alternatívák kidolgozásánál a közjót, az ország érdekét, vagy gazdasági csoportok érdekeit tartják szem előtt. A miniszterelnök távozásával

megoldódhat a politikai válság, de az országot érintő erkölcsi válság gyökerei sokkal mélyebbre nyúlnak, és kezelésükre több időre van szükség.

Mit tehetünk ebben a helyzetben? Észrevehetjük azokat a kezdeményezéseket, amelyek ma az állampolgárok nagyobb részvételére ösztönöznek a közéletben, és a demokrácia fejlesztését az „egyszerű” emberek aktív részvételében látják a politikai és társadalmi élet különböző fórumain. Ez természetesen nem tudja egy csapásra megváltoztatni az országos politika menetét, ám minden hiteles magatartás nagy befolyással van a környezetére. Különösen a helyi politika kínál nagy lehetőséget erre.

A hazai események láttán még jobban megérthetjük azokat a célokat, amelyeket Chiara Lubich a mozgalom politikusai elé tűzött: szükséges a különböző pártokhoz tartozó politikusok összefogása annak érdekében, hogy az alapvető emberi értékek, az élet, az igazság, az igazságosság megvalósulhasson a társadalomban. Sürgető lépés a párbeszéd elindítása a különböző politikai meggyőződésűek között. Új szemmel kell néznünk mindazokra, akik más politikai alternatívákban gondolkodnak, mint mi. Ott vannak mellettünk, és pusztán létük hív bennünket arra, hogy együtt keressük velük a jót és az igazat, az eggyé válásnak azzal a művészetével, amit az egység lelkiisége kínál.

És ne feledjük a történelem tanulságait sem. Ma már látjuk, hogy egy új társadalom nem úgy épülhet fel, hogy valaki politikai hatalomra törve felülről előírja az egész társadalomnak ideálját. Sokkal inkább úgy, hogy alulról kezdik építeni egy alternatív társadalom szövetét, a humanitás szigeteit azok, akik egymással az egyetemes testvériség megvalósítására szövetkeztek. És ezekből a foltokból, ezekből a szigetekből egyre több lehet, egyre növekedhetnek, míg össze nem érnek, egymásba nem hatolnak...

Tóth Pál

Hermanovszki István

lan, de emlékezve a kiragasztott képsorra, éreztem, hogy meg kell tennem ezt a lépést. Meg is köszönték, s ez buszon ritkaság számba megy! Járatunkon a főiskolásokkal sok probléma van. Örjögés, rongálás, törött üvegek. Többször kellett rendőri intézkedést kérnünk. Tudom, hogy a feszültségeket a buszvezető is tudná csökkenteni. Nálam még nem történt semmi ezen a járaton. Igyekszem is mindig elmesélni a pozitív eredményeket a munkatársaimnak.

Hermanovszki István – Kecskemét

Új Város

2007 ELŐFIZETÉS

Kedves Előfizetőnk!

Szeretnénk felhívni a figyelmét, hogy egy év után ismét esedékes lett az előfizetések megújítása, amennyiben Ön januártól decemberig rendelte meg az Új Várost.

Reméljük, az elmúlt időszakban megszerette lapunkat, és élve az előfizetés megújításának lehetőségével, szeretné továbbra is otthonába

kapni. Nem kell mást tennie, mint a mellékelt csekken befizetni 4000,- forintot, vagy átutalni az összeget az OTP Bank Rt 11705008-20434836 számú számlájára.

Annak érdekében, hogy előfizetése folyamatos legyen, kérjük, az előfizetési díjat 2006. december 31-ig fizesse be.

2007-re egyéves előfizetés megújítása: 4000,- Ft
2007-re féléves előfizetés megújítása: 2000,- Ft
A támogatói előfizetés összege: 6000,- Ft-tól
Külföldi előfizetés: 35 euro

Talán köztudott, hogy lapunkat sok magyar olvassa a határainkon túl is. Az igény erre lényegesen nagyobb, mint ahogy ezt a pénzügyi keretek engedik. Előfordul, hogy a havi költségvetés egy hazai család vagy egyedülálló nyugdíjas számára sem teszi ezt lehetővé. Mindazok, akik a támogatói előfizetést vállalják, nagylelkűségükkel egy itthoni vagy kárpátaljai, erdélyi vagy vajdasági példány megjelenését teszik lehetővé.

Köszönettel: a szerkesztőség

Alapgondolatok

- ◆ Az igazságosság azt jelenti, hogy összhangban élünk Isten emberiségről alkotott tervével.
- ◆ Jézus igazságossága túllép a pusztán jogi alapokon, és a szeretet kifejeződésévé válik.
- ◆ A mellettünk lévőben Jézus maga szeretne találkozni velünk. Ha úgy szeretjük, hogy készek vagyunk meghalni is érte, akkor Isten jön közénk.

Összefüggés

A hegyi beszédben az „igazság” kifejezés több helyen és jelentésben is előfordul. Szó van Isten igazságosságáról, az ember igazságosságáról, és a szociális igazságosságról.

A korábbi milánói érsek, Carlo Maria Martini következőképpen hozza kapcsolatba őket egymással: „E három jelentés úgy kapcsolódik egymáshoz, mint egy növény gyökere, virága és gyümölcse: a gyökér Isten igazságossága. Ő maga tesz igazzá minket, az ő kegyelme. A virágok a jó tettek, Isten akarata szerinti művek, a gyümölcs pedig a szociális igazságosság, a szolidaritás. Olyan szeretetteljes viselkedés tehát, amely nem csak önmön személyes érdekeit tartja szem előtt, hanem ezt háttérbe helyezve cselekszik a legszegényebb testvérekért, azok méltóságáért.”

Martini bíboros aláhúzza továbbá, hogy a hegyi beszéd igazságosság-fogalmát mindig Jézus Isten országáról és az ahhoz kapcsolódó isteni uralomról szóló beszédével együtt kell értelmezni: ahol minden és mindenki az őt megillető helyre kerül a kiteljesedett rendben, Isten mértéke szerint.

(Carlo Maria Martini, Selig seid ihr! Neue Stadt kiadó.)

Liturgia

A novemberi életige a Katolikus Egyház igeliturgiájában Minden-szentek ünnepe evangéliumában található (2006. november 1).

IGAZSÁGRA SZOMJAZVA

A hétköznapi szóhasználatban az „igazság” szó eszünkbe juttatja az emberi jogok tiszteletét, az egyenlőség igényét, az emberi javak egyenlő elosztását vagy az olyan szervezeteket, melyek a törvények végrehajtására hivatottak.

Ez lenne az az igazság, amiről Jézus a „hegyi beszédben” szól, a nyolc boldogság kapcsán? Részben igen, de mindez következik egy olyan, tágabb értelemben vett igazságból, mely magában foglalja a kapcsolatok összhangját, az egyetértést, a békét.

Az éhség és a szomjúság kifejezés az egyén alapvető szükségleteire utal, s egyben az emberi szív legmélyebb, csillapíthatatlan vágyának a szimbóluma is. Lukács evangéliumában Jézus egyszerűen így fogalmaz: „Boldogok vagytok, hogy most éheztek.”¹ Máté pedig elmagyarázza, hogy az ember éhsége, éhség Isten után, amit teljesen Ő elégíthet csak ki. Szent Ágoston is ezt erősítette meg a *Vallomások* elején: „Mert magadnak teremtettél minket, és nyugtalan a szívünk, amíg meg nem nyugszik Tebenned.”²

Jézus pedig ezt mondta: „Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék!”³ – miközben Ő maga is Isten akarata táplálkozott.⁴

Az igazság tehát bibliai értelemben azt jelenti, hogy Istennek az emberiségről alkotott terve szerint élünk, szeretetben eggyé kovácsolódott családként.

Az igazság iránti vágy és annak keresése öröktől fogva az ember lelkébe van írva, Isten helyezte a szívünkbe. A történelem során tapasztalható fejlődés ellenére még mindig meglehetősen távol állunk Isten tervének teljes megvalósulásától. A ma is dúló háborúk, a terrorizmus és az etnikai konfliktusok – mind-mind jelei a fennálló társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségnek, igazságtalanságnak és gyűlöletnek.

Az emberek közötti harmónia hiánya nemcsak jogi eredetű, vagyis nemcsak az együttélést szabályozó törvények hiányából fakad. Mélyebb erkölcsi és lelki gyökerei vannak, és függ attól, hogy milyen értéket tulajdonítunk az embernek, hogyan tekintünk a másikra.

Ugyanez érvényes gazdasági téren is: a fejlődésben való visszamaradottság fokozódása, a szegények és gazdagok közötti szakadék mélyülése és a javak egyenlőtlen elosztása nemcsak bizonyos gazdasági rendszerek rovására írható, hanem az emberektől függenek leginkább, mert kulturális és politikai választásaik következményei.

Amikor Jézus azt kéri, hogy kabátunkat is adjuk oda annak, aki a köpenyünket kéri, és hogy tegyünk meg kétezer lépést azzal, aki ezer lépésre kényszerít⁵, akkor egy „többletre” mutat rá, egy nagyobb igazságra, ami felül-

múlja a törvények pusztá betartását, egy olyan igazságra, amiben a szeretet nyilvánul meg.

Ha hiányzik a szeretet, a személy tisztelete, és nem figyelünk fel a szükségletekre, akkor legyen bár korrekt kapcsolataink, kimértté válhatnak, képtelenné a személyes emberi igények ki-elégítésére. Szeretet nélkül sohasem születhet meg az a valódi igazság, amely képes a javakat a szegények és a gazdagok között jól elosztani; és nem támad az a figyelmesség, ami az élet minden konkrét helyzetében tekintettel van az ember egyéni sajátosságaira. A javak nem cserélnek gazdát maguktól: a szívnek kell megmozdulnia, hogy mozgásba hozza a dolgokat.

Hogyan éljük ezt az ígét?

Tekintsünk úgy a felebarátra, hogy észrevegyük, kicsoda ő igazából: nem egy emberi lény csak, akinek jogai vannak, és alapjaiban mindenki egyenlő, hanem Jézus élő képmása.

A felebarátot akkor is szeretni kell, ha ellenségünk, azzal a szeretettel, amellyel az Atya szereti őt. Késznek kell lennünk nagy áldozatokra érte, még a legnagyobb áldozatra is: „életünket adni testvéreinkért”⁶.

Kölcsönös ajándékozásban kell élnünk, osztozni a lelki és anyagi javainkban vele, hogy egyetlen család legyünk.

Ha így élünk, beteljesedik majd vágyunk a testvéri és igazságos világ után, amit Isten gondolt el. Ő maga jön közénk, és eltölt jelenlétével.

Valaki így mesélte el felmondása történetét: „Munkahelyem nemrégiben egybeolvadt egy hasonló profilú másik céggel. Az egyesülés után megkértek, hogy nézzem át az alkalmazottak listáját, mert az átszervezés miatt hármat közülük el kell bocsátani.

Ez a rendelkezés nemcsak megalapozatlannak tűnt, hanem elhamarkodottnak is. Senki nem gondolt az emberi következményekre, hogy ez mit tartogat az érintetteknek és családjuknak. Mit tegyek? Eszembe jutott az élet igéje. Az egyetlen megoldás, ha úgy teszek, mint Jézus: elsőként szeretek. Beadtam a felmondásomat, azzal az indoklással, hogy nem írom alá a három elbocsátást.

Felmondásomat visszautasították, sőt megkérdezték, hogyan oldanám meg az alkalmazottak új munkarendbe illesztését. Átnyújtottam a nálam lévő kész tervet a személyzet beosztásáról, ami a különböző területek munkaerőinek a foglalkoztatására hatékonyabb megoldást kínált. Javaslatomat elfogadták, így mindannyian maradhattunk a helyünkön.”

Horacio Conde

Chiara Lubich

„Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert majd eltelnek vele.” (Mt 5,6)

1 Lk 6,21

2 Szent Ágoston: *Vallomások* 1,1-1:

CCL 27,1

(PL 32, 659)

3 Jn 7,37

4 vö. Jn 4,34

5 vö. Mt 5,40-41

6 vö. II. János Pál, *Sollicitudo rei socialis*, n. 40.

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

ÚJ ÉLET

Gazdag családba születtem. Elég volt mondanom, hogy tetszik valami, szüleim egyből megvették nekem. Játékok, könyvek, sok cipő, ruha...

Minden nap ugyanaz: elegáns öltözet, jó kollégium, lovaglás, angolórák – de a bensőmben üresség lakik.

Tizenkét éves koromban egy ismerős kislánytól az Evangéliumot kapom ajándékba, amit egy szuszra el is olvasok. Az első keresztények élete csodálatlaltölt el, és bennem is vágy ébred, hogy olyan legyek, mint ők. Szüleimnek elmondom, hogy meg akarok keresztelkedni. Abban az időben már ismertem a fiatalokat a Fokoláre Mozgalomból, s láttam rajtuk, hogy az evangéliumot radikálisan élik. Én is így akarok szeretni. Otthon előveszem a szekrényből legszebb ruháimat, és nagy csomagot készítek a szegényeknek. Életemben először érzek szívemben határtalan örömet.

Olyan családban, ahol a vásárlás megszokott dolog, és az is, hogy mindenünk megvan, az adás furcsának tűnik. Anyukám nem érti az egészséget, de éppen neki szeretném megmutatni, hogy én szeretek. Nem szívesen főz, ezért gyakran étteremben eszünk, ami értelmetlen pénzkidobás. Elhatározom, hogy megtanulok főzni, főleg a család kedvenc ételeit. Nem mindig sikerül, és néha odaégetek valamit, de a vágy, hogy szeressem őket, egyre erősebb bennem.

Egy napon a bejárónőnk megbetegszik, ez itt az újabb

lehetőség, hogy a családban szeressem: kitakarítok, felmosok, rendbe teszem a lakást, és kivasalok, mert hegyekben áll a vasalnivaló!

Néhány hónap alatt valami megváltozik édesanyámban. Ő is előveszi a ruháit, hogy odaadja másoknak.

R. I. – Lisszabon

lával egyenlő, az emberi hang meg teljesen hiányzik. Nagy alázatra volt szükségem, de be kell vallanom, nem mindig tudtam alázatos és szótlan maradni. (Például, amikor a beteghordó – akinek velem semmi dolga nem volt, mert saját lábamon közlekedtem – nem volt hajlandó kimenni a vizsgálóból, ahol nekem EKG-t készítettek, és a nővérnek eszébe sem jutott figyelmeztetni, hogy ugyan mit keres ott, és miért bámulja a félmeztelen beteget. Aztán később elgondolkodtam, hogy Jézust is mennyire megalázták a keresztúton, és máris más fénybe került az egész epizód.)

Elég jól sikerült elfogadni végül a betegséget, a tehetetlenséget, hogy a férjemre és anyukámra kellett hagyni a gyerekeimet. Elfogadni, hogy apukám viszi lányomat a barátnője szülinapi zsúrára, és nem tudom még megnézni se, hogy milyen ruhában megy el... Szóval átengedtem az otthoni dolgokban az irányítást és hagytam, hogy a férjem is megmerítkezzen ennek örömeiben és nehézségeiben. A viszonylagos kórházi nyugalomban átgondolhattam, mire is akar Isten tanítani ezzel a helyzettel minket. Mi az, amin változtatnunk kellene (például a családi munkamegosztás, és így tovább)?

Az utóbbi napokban a korábbiaknál sokkal intenzívebben keresem az Ő akaratát. Tényleg arra hív ebben a negyed órában, hogy teregessek, vagy inkább le kellene feküdnöm?

B. Anett

TÜDŐGYULLADÁS

Nagyszombat este kezdődött: az összes templomban Jézus feltámadását ünnepelték, én pedig nagyon a keresztben éreztem magam. Az antibiotikum, amit először felírtak, nem hatott, így elég leromlott állapotban kerültem kórházba. Ott aztán megtapasztaltam, hogy értelmes felnőtt létemre dedósként kezelnek, és háromszor kérdezik meg, hogy bevettem-e már a napi egy szem gyógyszert.

A kommunikáció az orvos és a beteg között szinte a nul-

Amit továbbadunk egymásnak mindabból, amit az evangélium hatására megélünk, az továbbfejlődik és kiteljesedik bennünk; amit megtartunk magunknak, az viszont elhal.

A PÁRBESZÉD IGÉNYES MŰVÉSZET

Szeptemberben váratlan és drámai feszültséget teremtett a keresztény és iszlám világ között XVI. Benedek pápa előadása. A regensburgi egyetemen II. Palaiologosz Mihály bizánci császár megállapítását idézte Mohameddel kapcsolatban. Csak remélhetjük, hogy a pápa szeptember 17-én elhangzott egyértelmű pontosításának, valamint Tarcisio Bertone bíboros, vatikáni államtitkár szeptember 16-i közleményének sikerül lecsillapítania a felbolydult kedélyeket, és újra megnyitni az egyedül célravezető párbeszéd útját. A sajnálatos incidens ugyanakkor alkalmat teremt arra, hogy alaposabban átgondoljuk, és jobban megértjük a dolgokat.

Nagyon körültekintően kell eljárnia annak, aki egy hosszú szövegből kiragadott rész alapján szeretne valamit megállapítani és kommunikálni olyan kényes kérdésben, mely valakinek az identitását érinti, akár csak közvetve. A szóban forgó megállapítás, amit a pápai beszéd idézett – ahogy azt XVI. Benedek világossá is tette – egyáltalán nem volt elítélő szándékú. Egészen másról szólt! Akkor is, ha úgy hangzott el, hogy – amint a következőkben látjuk – félreértésre adhatott alkalmat. A pápa abban az egyetemi környezetben beszélt, ahol oktatási tevékenységét megkezdte. Szándéka az volt, hogy bemu-

tassa az összefüggést a teljes emberi valóságra nyitott értelem és a vallásosság között. Ez utóbbi, ha az igazsághoz hű akar maradni, és gyümölcsöző lenni, szintén nem mondhat ellent mindannak, ami emberi.

Elég megismerni „a pápa félreérthetetlen álláspontját a vallások és kultúrák közötti párbeszéd kérdéséről”, ahogy azt ő maga kifejti üzenetében a vallások assisi béketalálkozójának huszadik évfordulója alkalmából, erőteljes és egyértelmű kifejezésekkel – írja közleményében Bertone bíboros. Ebből világosan kiderül, hogy azon az úton kell haladni, amit az Egyház a II. Vatikáni Zsinaton megkezdett, és VI. Pál és II. János Pál tovább folytatott kitartóan. XVI. Benedek üzenete rámutat „II. János Pál intuíciójának jelentőségére”. A minden évben megrendezett assisi béketalálkozókból „olyan esemény lett, mely nyomot hagyott korunk történelmében”.

Mindezt nem tartották szem előtt azok, akik a pápa regensburgi előadásának tartalmát továbbadták és értelmezték. Nem hiányoztak az indulatokat tovább szító és a kedélyeket felkavaró hangok sem. Globálissá szélesülő, mély szakadásoktól megsebzett világunkban mindig egysítenünk kell az igazságot és a szeretetet, ahogy ezt XVI. Benedek Deus caritas est kezdetű első enciklikájában hangsúlyozta.

Szívből kívánjuk, hogy ezt a krízist, hallgatva a Szentlélek-re, közösen ugródeszkává tudjuk változtatni együtt a népek, kultúrák és vallások közötti új párbeszédben, mely megtisztulhat ezáltal, és gazdagabbá válhat. A párbeszéd nagyon igényes művészet, mely megköveteli a szív őszinteségét, a szándékok tisztaságát és a felelősségérzetet. Nem egyszerű döntések, nem is megalkuvást kereső taktikázás kérdése. A II. Vatikáni Zsinat írja az isteni nyilvánkoztatásról szólva, hogy Isten maga szólítja meg barátként az embert végtelen szeretetével, az emberek közé megy, hogy meghívja őket, lépjenek vele közösségre. Ezért merő illúzió, és épp az elmentés hatást váltja ki a vallások közötti párbeszéd, ha nem az Istennel való kapcsolatból forrászik, és nem válik az igaz szeretet kifejeződésévé. Ezért – ahogy XVI. Benedek itt említett üzenetében emlékeztet – alapvető fontosságú az emberek közötti horizontális dimenzió mellett az Istenhez kötődő kapcsolat mindenki életében. Mert erre épül minden.

Fordította:
Vizsolyi László

Piero Coda

Lent: Számos iszlám országban tüntettek a pápa regensburgi beszéde miatt. Lahore (Pakisztán)

Domenico Salmasso (5)

A túlradó öröm pillanataiban ezen az ünnepen az emberiség egyetlen nagy családjának szépségét szemlélte és fogadta magába egyszerre kilencezer ember. A különböző kultúrák és kifejezésformák olyan összhangba olvadtak, amit csak a testvériség szülhet, egyesítve merőben különböző népeket és hagyományokat.

AZ 50. SZÜLETÉSNAPO: VOLONTARIFEST

„Íme a modern idők nagy varázsa: behatolni a legmagasabb szemlélődésbe és megmaradni elvegyülve a többi között, ember ember mellett.”

„(...) részeseivé válni Isten terveinek az emberiséggel, fénykévéket vetni a tömegre, és ugyanakkor megosztani az embertárssal gyalázatot, éhséget, ütéseket, kérés-életű örömet”.

Chiara Lubich

Az önkéntesek a fél színpadot betöltő óriási tortával ünnepelték hivatásuk születésének félévszázados jubileumát. 50 szál gyertyát fújhatott el Maria Ghislandi és Augusto Landucci, a Fokoláre Mozgalom önkénteseinek két nemzetközi felelőse. Az ünnep végén minden közreműködő munkáját meleg szavakkal köszönték meg.

A zárójelenet címe: Eljött városunk virradata. A városnak, amely 56-ban az erőszakos elnyomás elleni drámai küzdelmét élte. Ötven év távlatából innen, Budapestről indul ki az a forradalmian új lendület, a testvériség, a remény üzenete, mely újra szétsugárzik az öt földrész jelen lévő városaiiba.

az egység lelkisége

Sok résztvevőre gyakorolt mély benyomást a színpadi megjelenítés kidolgozottsága, művészi szépsége, különösen is az összehangoltság. A szervezők és előkészítők egysége, kölcsönös szeretete mutatkozott meg benne.

LOBOGÓ FÁKLYA AZ ÉJSZAKÁBAN

A Budapest Sportarénában szeptember közepén a világ több mint 90 országából jöttek össze három napra, hogy megemlékezzenek azoknak a világiaknak a hivatásáról, akik az evangéliumi forradalomról akarnak tanúságot tenni a társadalomban. Mindezt azért, hogy az emberek megtalálják Istenben a szabadság és az egyetemes testvériség forrását.

Berényi Szilvia

Szeptember 16-án több mint tizenegy ezren jöttek össze Budapesten a Sportarénában az Egyetemes Testvériség Napjára.

A résztvevők meghallgatták Chiara Lubich gondolatait. „Válaszunk korunk kollektív és kulturális éjszakájára” címmel a Fokoláre Mozgalom alapítója arról elmélkedik, hogy az emberiség ma kollektív módon él át egy olyan mély sötétséget, amelyről

Keresztes Szent János mint „a lélek sötét éjszakájáról” beszél. Chiara ezt a sötétséget Jézus elhagyottságához hasonlítja, amit a kereszten átélt: „Vajon nem Őhöz hasonló-e a kétségbeesett, a magányos, a kiszáradt lélek, a csalódott, a bukott, a gyenge...? Nem Őrá emlékeztet-e minden fájdalmas megosztottság a testvérek, az egyházak, és az ellentétes ideológiát vallók között?”

Azonban éppen a fájdalmak, mint keresztek elfogadásából, „átöleléséből” fakadhat nem várt fény az emberiség számára. „Olykor azt gondolják, hogy az evangélium csak a vallásos értelemben vett Isten Országát hozza el, és nem oldja meg az emberi problémákat. De ez nem így van” - figyelmeztet Chiara: Jézus, aki ott él minden emberben, meg tudja változtatni az emberi élet legföldhözragadtabbnak tűnő valóságait is.

Domenica Silmaso (6)

Daisy és Samir Najm, egy libanoni házaspár a háború napjaiban a menekülés helyett inkább a maradást választotta. Rövid egyesült államokbeli tartózkodásukat követően azért tértek haza, hogy osztozzanak honfitársaik helyzetében. Megértették, hogy boldogságuk nem a külső körülményektől, az országtól, a származástól, az anyagi lehetőségektől függ, hanem sokkal inkább a kapcsolatuktól Istennel és a felebarátokkal. Az evangéliumi szeretet jegyében „testvérként tekintettek a gyűlölt szíriaiakra”, és házukba fogadták testvérként a síita menekülteket is.

Deicy Lopez kolumbiai ügyész. A kábítószer-kereskedelemmel folytatott küzdelem-

ben nem engedett a korrupciónak, mely elnyomja a „kicsinyeket”, de futni hagyja az érinthetetleneket. Ezért állása elvesztésével fizetett, miközben férje is elhagyta. Évekig buszsofőrként dolgozott, egyedül nevelve két gyermekét. Helyzete elfogadása nagy alázatot és belső szabadságot kívánt meg. Nem sokkal később szakmai tapasztalatára igényt tartottak nemzetközi szinten, és volt kollégái továbbképzését bízták rá. „Kértem Istentől a szükséges erőt, hogy meg tudjak bocsátani. Próbáltam teljes amnesztiát adni nekik, és a szívemben megtaláltam az igazi szabadságot és energiát az újrakezdéshez” – mondta.

Marisa Gentilettinek 1997-ben eltűnt nyolcéves

unokaöccse. Az argentin törvények nem tették lehetővé, hogy keresésére mozgósítást rendeljen el a hatóság. Ez a fájdalmas esemény váltotta ki egy törvényjavaslatokat előterjesztő, ügyvédek, képviselőket, egyszerű állampolgárokat összefogó spontán közösség megszületését. A helyi, majd országos szinten is hatékonyra nőtt szervezet célja, hogy megelőzze a kiskorúak eltűnését, és felkutassa az eltűnteket. 2004-ben tizenöt kiskorút találtak meg.

A belga **Geert Vanoverschelde** televíziós stábja rendelkezik egy olyan ötszáz órás televíziós anyaggal, amit az egység lelkisége szellemében forgatott. Legújabb kezdeményezésüket, a háziorvosi szolgálatról készült munkájukat először fenntartással fogadták a TV társaság vezetői. Félték a sok nehéz sorsból, a beteg vagy idős emberek bemutatásától. Ezzel szemben, a felmérési mutatók alapján a közönséget nagyon is értékelte az adás.

„Elengedhetetlen, hogy minden adás után mindenkinek a szemébe tudjunk nézni: akiket lefilmeztünk, azoknak a szemébe, a munkatársakéba és a közönség szemébe is” – vallják alapelvüknek.

Marcel Mbula Kongóban azért választotta az orvosi hivatást, hogy embertársait szolgálhassa, hogy az igazságosabb és jobb társadalom megteremtésében részt vegyen. Sok személyes áldozatot vállalva –

félretéve a félelmet is a megfertőződéstől – gondozta az AIDS-ben szenvedő betegeket. Közösben dolgozik kollégáival és a nemzetközi szervezetekkel a betegség megelőzésében.

A fülöp-szigeteki **Alfredo Bautistát** kábítószer-kereskedelem miatt börtönözték be. Ott kezdett tanulni, és találkozott a mozgalom tagjaival is. Hatásuk alatt megtért, és élni kezdte a felebarát iránti szeretetet a börtönben. Nyolc év után, közgazdász diplomával a zsebében szabadult. Terve: befogadó központot hozni létre a börtönviselteknek, „Zakeus háza” névvel, így segítve őket a

viSSzailleszkedésben. Ma szép családja van, háza, és munkahelye.

Van esély tehát a társadalom megújítására, sőt, ott már létezik, ahol a személyek közötti kapcsolatok a kölcsönösségre épülnek, és ezáltal megjelenhetnek a remény csírái az egyetemes testvériség távlatában.

Összeállította: **Vizsolyi László és Bartus Sándor**

A mozgalom loppianói városkájából érkezett önkéntesek beszámoltak az ottani szövetkezet tevékenységéről. Vállalkozásukat a közösségi gazdaság szellemében működtetik, azaz nyereségük egy részét a rászorulóknak adják. 1973-ban jött létre a **Loppianói Első Termelőszövetkezet**, mely Chiara Lubich szerint már előjele volt a közösségi gazdaságnak.

A Fokoláre Mozgalom külön honlapot indított az önkéntesek ünnepének és az Egyetemes Testvériség Napjáról szóló hírek számára. Ezen a honlapon valamennyi előadás és tapasztalat szövege elolvasható magyarul is.

www.budapest2006.focolare.org

MUSZLIMOK KÖZÖTT

Prokopp Katalin, az Algériában élő magyar fokolarina négy muszlim barátjával együtt érkezett a Volontarifestre. Szülei házában szálltak meg. „A két családom találkozhatott egymással” – újságolja.

**Hortoványi
Emőke**

Algériába kerülve, három évvel ezelőtt az Olasz Intézetben találtál munkát.

Igen, nagy gondviselés volt, mert idegennek egyáltalán nem egyszerű az ilyesmi. Idén ráadásul tanítottam egy gimnáziumban is.

Tíz éve a külföldiek nagy része elhagyta az országot, mert polgárháború dúlt. Így jórészt csak a nagykövetségeken maradtak, vagy jó pénzért a multi cégeknél. Az, hogy valaki önként jön, és még boldog is, ez öröm itt! Tapasztalom, hogy általában szeretik az európaiakat.

Egy déli és egy északi kultúra találkozási pontján lenni... Nincs feszültség ebből?

Feszültség nincs, de azért nagyon érzem, hogy különbözünk. A francia után most a helyi arab dialektust tanulom, hogy az itteniekkel tudjak a saját nyelvükön beszélni.

A Földközi-tenger népei egyfajta vándorlásban és kölcsönhatásban éltek mindig. Algériában két tendencia van. A nyitás, míg egy másik folyamat inkább a bezárkózás felé viszi az ország lakóit. A kívülről jövő térítés, az iszlám vi-

lágban általában kicsit erőszakos formát ölt. A kilencvenes évek anarchiája rásegített az egyébként eleve meglevő adottságokra, amiért a munkamorál nagyon rossz. A munkámmal teszek tanúsá-

ra, csak mert barátok lettünk, pedig én semmit nem erőltetek.

A kommunikációs gyakorlatokon, heti három alkalommal sok minden kiderül. Vannak, akik szeretnének egy másféle Algériát.

De kevés a lehetőség, hogy ezért, másokkal összefogva dolgozzanak. Az időm és energiáim keretei közt sokszor én sem jutok el, ahova szeretnék. Ilyenkor rábízom Jézusra őket.

Ebben erősített meg a Volontarifest is: Megéri jól, tisztességesen dolgozni. Minél jobban, hogy

higgyen benne más is. Az én tanúságtétele a munka.

Jel-e a fokolár, pusztán az életstílusával?

Az életstílusunkkal, kapcsolatainkkal a körülöttünk élők-re hatni tudunk, vonzása a karizmának van mégis. Fehér fény – mondja Chiara – és teljesen mindegy, milyen kultúrába érkezik. Akik vallják, hogy a mozgalomhoz tartoznak, azonosulni tudnak vele, annak ellenére, hogy Chiara száz százalékgig keresztény, annak ellenére, hogy ők jórészt hithű muszlimok.

Papp Csaba

got: pontosan beérek az órákra, megpróbálok minél igazságosabb lenni. Ám van, ami nem könnyű. A nyelvtanítás különböző szintjei között fontos az átjárhatóság is. Ez összmunka, amit én az egység lelkiségében tanultam meg. Minden vizsgaidőszakban újra fölveszem a harcot, és van kolléga, akivel nem sikertelenül.

Egy-egy tanfolyam végén meglep a diákoktól érkező sok visszajelzés, mert azon igyekszem, hogy korrektül tanítsak. Már vannak többen, akik eljárnak a találkozóink-

A máriapoli ezért olyan kiemelkedő esemény. A régiek ide hívják el új barátaikat. Ez a közösen átélt egyetlen hét számukra olyan, mint a mennyország. Két héttel előbb ott vagyunk, sátrakat állítunk, főzünk. Nemcsak a témát kell előkészíteni, mindennél fontosabb, hogy a csirkét is együtt pucoljuk. És inkább a közös életből, mint a szavainkból, mint egy fénylő pont – megmarad valami. Ezerszer is elmondták: Isten jelenléte közöttünk. Aztán a gyümölcsárus szomszédunk eljön a fokolárba, hogy feltöltődjön, és tudjon szeretni. Ezt ő maga mondja. A fokolár jelenléte egyfajta kapu.

A muszlim kultúra kötelez titeket is? A hagyományos férfi-nő szerep például?

A nő helyzete egészen más itt, bár nyilván különbözik a Szaharában és a nagyvárosokban. Miközben a nagycsalád kultúrája nagyon élő, az emberek szemében a női és a férfi fokolár együtt az egyetlen család. Igyekszünk tehát minél több dolgot csinálni közösen.

Nagyon fontos a vendéglátás. Szeptember közepén kezdődött a ramadan, a szent böjti hónap. Már harmadik éve szervezünk ilyenkor vacsorát, ami egészen különleges, mert az ételt mindig családban fogyasztják el. A muszlimok maguk kérték, hogy legyen mégis a fokolárban. Ez azt jelenti, hogy mi és ők egy család vagyunk.

Az itteniek kultúrája nagyon vallásos, és ők azt mondják, hogy Európa elvallástalanodott. Számukra egyfajta minta lehet a mi hitünk. Algériai barátaink pedig igazi példaképei a muszlim családoknak.

Termékeny ez a két világ együtt?

Ebben a pár napban megismerhettük Budapestet és történelmünket. Észrevettük, hogy nekünk ez mennyire fontos.

Az ember identitását erősíti, ha a múltját ismeri.

Nekik gazdagodás a jelenlétünk, s meggyőződése, hogy igénylik. Egyébként, ha akarom, se tudom letagadni saját éneket, de nem is szeretném. Ez fordítva is igaz: mi meg általuk gazdagodunk.

És mert barátságosak az emberek, melegszívűek, magukénak tekintik mozgalmunkat, mert nincs semmi térítő szándéka.

Mit üzensz az Új Város olvasóinak?

Mielőtt az ember véleményét alkot, próbálja megfejtetni, hogy ténylegesen mi van egy esemény, mi van a viselkedés mögött. Ezért vagyok én hálás: egy másik világ megismerése gátszakadás. Ne legyünk hát megingathatatlanok a saját igazunkban! A politikai életben sem azt kell bizonygatni, hogy kinek van igaza, arra összpontosítva, hogy ki kit hord le. A köz javára tegyünk, mindig inkább! – csak erre kellene törekednünk. ■

Prokopp Katalin fotóalbumából (2)

AZ ELÉRHETETLENÉRT FOLYÓ KÜZDELEM GYÜMÖLCSE

Az itáliai reneszánsz és a mediterrán világ vonzásában élő művészre, a száz éve született Borsos Miklósról emlékezünk.

Körmendy Imre

„Az emberiség ma egy könyvebb megváltást keres, ami teljesíthetőbb, mert a Jézusit nem tudja teljesíteni. Olyan megváltásra vágyik, ami mellett lehet bármit cselekedni, hisz van rá magyarázat. De mégsem megy.” (B.M.)

Hogyan alkossunk képet a XX. századi magyar szobrászat kiemelkedő alakjáról, aki mestere volt a grafikának, az éremkészítésnek és a tanításnak is? Elég csak műveit szemlélünk. Van azonban két könyve is: a *Viszszanézttem félutamból* (Budapest, 1971) és *A toronyból* (Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1979). Lapozgassunk bele az utóbbiba, s megsejthetjük a mozgatórugókat, az életét alakító erőket, a leszűrt bölcsességet, felfedezhetjük társunkat az Úton, amely mindegyikünket végső célja felé vezet.

A szentek közössége, ahogy a Dunánál című versében megénekelte József Attila: „verset írunk – ők fogják ceruzát”. Ez juthat eszünkbe, látván a rajzot, melyen Dantével, Leonardóval vagy éppen Michelangelóval ábrázolja magát; s teszi ezt nagy természetességgel.

Vezetőnk lehet ő a művészet felfedezésében és megértésében. Michelangelo harmadik, kevésbé népszerű Pietáját, amit halála előtt átfaragott, az elérhetetlenért folyó küzdelem gyümölcseként véli, ami a szellemi akarja kifejezni, az anyagon túlit. „Vannak művek, melyek a lélek legmélyebb rétegeit tárják föl. Az ilyen művek mindig nélkülözik azokat a vonzó külsőségeket, amelyek révén népszerűvé válhatnak. Hatásuk azonban időtlen és öröknek nevezhető, mert mindig, mindenfelől felülemelkedve csak a lélekhez szólnak”.

A bölcsesség csak oda menekülhet, ahol a hatalomnak már semmi érdeke nincs – Dürrenmattnak ezt a gondolatát a művészet jövőjéről elmélkedve így viszi tovább: „A művészet csak oda menekülhet, ahol az üzletnek már semmi érdeke nincs.” Ezzel megközelíti már a jézusi szavakat: Szeresd ellenségedet!

Kutatja a végtelent, keresi az értékeket, a belső öröm lényegét: a lemondás, ha figyelembe vesszük a másik embert,

vagyis az áldozat is öröm lehet. Sokkal inkább, mint a diadal.

Nem hagyja nyugodni őt a megkülönböztetés bizonytalansága a lényeges és a fölösleges között: „Miért kellenekv évtizedek ahhoz, hogy a művész észrevegye azt, ami az orra előtt hever? Éppolyan rejtély és nincs rá válasz, mint az életben adódó oly sok mindenre, amiről csak hosszú idő múlva látjuk, hogy fölösleges volt. De valóban fölösleges volt? Vajon nem a sok tévelygés, haszontalannak tűnő energiapocsékolás, vándorlások, kíváncsiságok kielégítése kell-e ahhoz, hogy végül a legkisebb jelen-ségben is észrevegyük a nagyot? Hogy látásunk, képzeletünk be tudja tölteni a semmiségeket vagy az annak látszó dolgokat?”

A főiskolát sosem végzett művész 1946-tól 1960-ig tanított az Iparművészeti Főiskolán. A tanítást roppant egyszerűen fogta föl, minthogy gyermekkorában maga is úgy tanulta a mesterségeket, hogy végignézte mit, hogyan csinálnak. Az órákon dolgozni kezdett, és a tanítványai vele együtt faragtak.

Kora művészi életének cselekvő egyénisége. Amikor a materializmus kibontakozott, akkor a művészek a természethez fordultak, mert a lélek rögtön keres valamit, amibe belekapaszkodhat. „Ma már örülök annak, hogy eltávolítottak a Főiskoláról. Soha nem készültek volna el azok a dolgaim, amikre ma büszke vagyok. »Akik az Istent szeretik, azoknak mindenképpen a javokra vannak.« Ilyenkor ez mindig az eszembe jut, s félelmetesen igazolódik az életemben. Legtöbbször az ártó erők löktek előre, azok emeltek. A barátok jót akartak, de mégis a küzde-

lem hozott mindenre jobbulást.”

Amikor élete iránytűjéről kérdezték, ekként válaszolt: „A Biblián nevelkedtem, és ezzel a neveltséggel az ember pontosan tudta mindig, hogy mi a jó és mi a rossz... Szóval erkölcs csak egyféle van. Ezt vallom, s ezzel mindig eligazodtam. A válság ott van, amikor társadalmi átalakulásoktól várják a lényeges erkölcsi változásokat.”

Szüülővárosában, Nagyszebenben tanulhatta az eltérő kultúrájú emberek elfogadását, sok országot bejárt, sokat tapasztalt. Végül Tihanyban lelt igazi otthonra, a házát és kertjét feleségével együtt formálták széppé. Miért Tihanyban? „Az ege miatt... Tihany ege! Attól, hogy félsziget, egész félkörívű, majdnem patkó alakú, ómega formájú, és ez egészen különlegesen hat rám. Sok ilyen elem van a munkáimban: egész félkörívek, ellipszisek, és bennük helyezkedik el a horizont, a kereszt-forma vagy a tárgy.”

Két mozzanat sejlik fel erről azoknak, akik ismerik a művészetét, az életét. Az egyik, amikor ezt mondja: „Az élet mindig az életet hordja. Egy madár nemcsak annyi,

hogy röppen és csivog, abban már egy új élet is van.” A másik – bibliai neveltetésén – az ómegaforma Krisztusra utal, aki mindannyiunknak végcélja.

A gyökér megtart, a fény fölnevel – írta méltatásában Jókai Anna. Borsos Miklós élete az Istenben és az igaz emberségben gyökerezett, művészete pedig a ragyogó elődök munkájában. És Isten volt számára az éltető fény is, aki segített megőrizni a retteneten is áttörő derűt, harmóniát. ■

NEM SZÜLETETT SZENTNEK

Boldog Salkaházi Sára testvér életútját tekinti át Sztrilich Ágnes szociális testvér mint kerületi elöljáró, aki 1960-ban lépett be a társaságba.

Korábban a legendák fényébe burkolták a szenteket, és nem éreztük a mindennapiságot. Sára testvér a mindennapok életét élte. Amikor édesanyámnak mondtam, hogy elindult Sára testvér boldoggá avatása, csak ennyit mondott: Annak? Mert a hagyományos glóriás szent képébe az a szenvedélyes, temperamentumos, jókedvű, erőteljes személyiség nem fért bele, aki Sára testvér volt.

Életcélját komolyan kereste, miközben Kassán szervezte a lányifjúságot, színdarabokat írt, és tanítói oklevelet szerzett.

Később k é t k e z i munkát végzett: könyvk ö t ő k é n t dolgozott; ez a tevékenység nyitott rá a szemét a munkások helyzetére, és erősítette a hihetetlen szociális érzékenységét.

M e n y - asszonyként értette meg, hogy nem az ő élete a nyu-

galmas gazdatiszt feleségének lenni. 1928-ban ismerkedett meg a szociális testvérekkel, és ekkor fedezte fel, hogy erre akarja feltenni az életét. Ezzel együtt nem volt könnyű követnie Isten hívását kávéházba járó, cigarettázó, modern írónőként: nagyon komoly belső harcot vívott magával.

Nem sokkal később Budapestre jött, és jelentkezett a Thököly úti anyaházba, de nem vették fel, illetve feltételeket szabtak. Első igazi élménye az, amikor akadályba ütközik, de tudja, az akadály azért van, hogy legyőzze. Megváltoztatja életvitelét, újra jelentkezik, majd bevonul.

Az első eufóriás öröm után csakhamar szembe találkozik a szerzetesi élet személyiségformáló hatásával. Tanulja, hogy akarata ne önkarat legyen, hanem Isten- és emberszeretet.

Sára testvér életében van egy időszak, amikor nem engedik fogadalmait megújítását, mert ki van fáradva, és megnyilvánulásaival arra készíti az elöljárókat, hogy várjanak. Ez nagyon kemény próbatétel számára, hiszen kultagként él egy éven át. Naplójából is kiderül, hogy Istenért teszi mindezt. Ebből alakul ki egy sajátos kegyelmi időszak nála.

Hihetetlenül fontosnak tartom, hogy a krízisben nem eltávolodik, nem lép ki belőle, hanem megérti, hogy Isten mire akarja növelni. Ez a fordulópont, elvezeti őt az életszentségre. Látható a minőségi változás naplóiban. „Isten egyedül elég” – fogalmazódik meg benne Nagy Szent Teréz gondolatai nyomán. Ezért tud a derű forrása lenni, tud mindenkihez szeretettel fordulni, amihez nagy lelki szabadság kapcsolódik.

Az élet sajátos felajánlásának vágya korán megfogalmazódott benne: „Szeresd a halált, kérjél Istentől nagyszerű halált.” Negyvenéves sem volt ekkor. Az a vágy is megszületett benne, hogy misszióba menjen, egészen otthagyni mindent, és elinduljon Istenért. Ezért Budapestre kellett jönnie, hogy megszerezze a magyar állampolgárságot, de a történelem közbeszólt.

Amikor Magyarországra került, korábbi éveikhez hasonlóan, nagyon sok tevékenységben vett részt, többek között a Dolgozó Lányok Országos Szövetségének lett az elnöke. Ezeknek a lányoknak öntudatot akart adni, erősíteni identitásukat és a terjedő náci ideo-

lógiaival szemben a krisztusi értékrendet képviselte.

Amikor már nem volt elég az eszmei-szellemi harc a náciizmus ellen, akkor a társaság minden házáat megnyitotta a zsidók mentésére, és több mint ezer embert menekített ki így, Sára testvér személyesen száznál többet. Slachta Margit alapító gondolatát követték: „Amennyiben aggódsz fiadért vagy férjedért, aki kint van a fronton, akkor fogadj szívedbe egy munkaszolgálatost itthon és segítsd.”

Sára testvér a Dolgozó Lányok Bokréta utcai házában volt az igazgatója, és innen szervezte az embermentést. Itt volt egy alkalmazott, akit erkölcstelen élete miatt Sára testvér figyelmeztetett, szólt

neki, hogy háború van, bármelyik pillanatban meghalhatunk. És akkor hogyan számol el súlyos bűnével? Egyben felajánlotta segítségét is, hogy képes legyen változni, és áthelyezte egy másik otthonba. Éppen ebben az ügyben járt 1944. december 27-én, amikor ez az alkalmazott feljelentette, hogy zsidókat menekít. Amikor visszatért, látta, hogy a náci már az ajtóban állnak. Sára testvér nem menekült el, vállalta a felelősséget. Mint vezető, belépett az otthonba, bemutatkozott és pillanatokon belül a már előállítottak mellé került. Még aznap éjjel a Dunába lőttek. Döbbenetes, hogy Sára testvér már korábban is beszélt arról, hogy nem termé-

zetes halállal fog meghalni, hanem golyó által.

Erdő Péter bíboros jelölte ki szeptember 17-ét, a boldoggá avatására. Két nappal később találtuk meg Sára testvér naplójának egyik feljegyzését, amelyben az áll, hogy sok évvel korábban, szeptember 17-én kapta meg hivatásának kegyelmét!

A boldoggá avatással Isten mintegy pecsétet tett arra, hogy a szociális testvéri életút az életszentségre vezető sajátos út. Megtapasztaltuk, hogy amikor az Egyház kimond valamit, akkor ott minőségileg mindig új kezdődik. A szentek közösségének egy új és sajátos tapasztalata.

A szép ebben az, hogy kortársai is csodálkoznak, mert arról a Sáráról van szó, akihez annyi probléma kapcsolódik, ez a Sára, aki annyira vehemens természetű volt, szentté vált. Ha neki lehetséges volt, akkor talán még én is az lehetek. Ez egyben meghív, hogy ne azt mondjuk: tisztelendő, de nem követendő, hanem azt, hogy normális. Isten normája tehát az életszentség, amely megfelel az emberi természetnek.

Lejegyezte: Tóth Judit

II. János Pál is megerősítette, hogy az életszentségre való meghívás mindannyiunknak szól (vö. II. János Pál: a *Novo millennio ineunte* kezdetű apostoli levele).

Fabian Krisztina

Sára testvér Sándorkával (ma Menahem, orvos Izraelben), akit személyesen menekített ki a zsidóüldözés kegyetlen időszakában.

OTTHONUNKTÓL HÉT PERCRE

A munkanélküliség nem akadályozza meg, hogy szégyen és rejtegetni való nélkül, őszintén ajándékozzuk magunkat a kölcsönös szeretetben, vállalva az ezzel járó esetleges kényelmetlenségeket is. Időnként rendkívüli időszakokat élünk át azért, hogy újra meg újra megtapasztaljuk Isten végtelen szeretetét és gondoskodását. Ez történt Szabó Zoltánnal és családjával Szegeden.

Tóth Judit

Zoli 2002 karácsonya előtt néhány nappal váratlanul munkanélkülivé vált. Bár nagyon előnyösnek tűnő állásajánlatot kapott, az első nap rögtön kiderült, hogy ellehetetlenítették a helyzetét bizonyos láthatatlan érdekek. Tehát nem vették fel.

„Annak ellenére, hogy fejbe vágott minket ez az esemény, bizakodóak voltunk – meséli min-

den szót megfontolva. Mivel közvetlenül karácsony előtt történt, nem mentem munkát keresni, mert az előkészületekre összpontosítottunk. Imádkozni kezdtünk, hogy találjak a végzettségemnek megfelelő állást, ami örömet ad, és családomnak is tetszik”. Első gyermekük ekkor volt nyolchónapos.

Felesége, Zsuzsi, a helyzet előnyös oldalát látta meg elő-

ször, és arra gondolt, hogy Zoli többet lesz otthon, játszik a gyerekekkel, meg tud oldani néhány régóta húzódó otthoni munkát, sok időt tölthetnek együtt. „Ugyanakkor biztos voltam abban, hogy ilyen okos, széles látókörű ember, mint a férjem, fog munkát találni” – emlékezik vissza.

Alkalmazkodniuk kellett új anyagi helyzetükhöz is: a GYED-ből és a munkanélküli segélyből kellett megélni. Így csak a legszükségesebb kiadásokat engedhették meg maguknak. Nem szokták különösebben figyelni az áruházak akciós felhívásait, de most újságokat böngészve arra jutottak, hogy egy tőlük messze eső üzletben érdemes bevásárolniuk. Zsuzsinak emlékezetes a mai napig, ahogy januárban, a térdig érő hóban, Zoli egy csővázás hátizsákkal gyalog indult a havi nagybevásárlást intézni.

Az ünnepek után elkezdődött az intenzív munkakeresés. Zoli érdeklődött, bújtta a hirdetéseket, többfelé leadta az önéletrajzát. Sok ismerős család felajánlotta segítségét. Né-

Farkas Ferenc (2)

hány hely egészen ígéretesnek is tűnt. Közben volt munkahelye felajánlotta, hogy menjen vissza dolgozni. Ezzel nagyon sajátos helyzetbe került: „Egyrészt nagyon jól esett az ajánlat, mert azt jelentette, számítanának a munkámra, másrészt biztonságot nyújtott. Ugyanakkor arra gondoltam, ha ilyen helyzetbe kerültem, ezzel Isten valami új lehetőséget tartogathat. Klasszikus dilemma volt: néhány álláslehetőség nagyon közelinek, jónak tűnt, de egy-egy eredményre nagyon hosszan kellett várni. A kérdés tehát így szólt: várjak vagy mondjam vissza a biztos ajánlatot?”

Némelyik pályázatáról több hét alatt derült ki, hogy eredménytelen, ugyanakkor volt munkahelyét sem akarta hitegetni Zoli: „El kellett döntenem, mit akarok!” Ezért abban maradtak Zsuzsival, hogy rábízák magukat Isten gondviselő szeretetére, keresnek és tovább várnak.

„Nem volt egyszerű időszak – ráncolja homlokát Zoli. – Bizalommal indultunk neki, de a hitünk idővel megremegendült. Tovább imád-

koztunk. Végül is azt mondtuk, hogy ha Isten eddig is gondoskodott rólunk, akkor fog eztán is”.

Miután látta, hogy a napok, hetek eredménytelenül telnek, Zsuzsi aggódni kezdett. Egy-egy negatív visszajelzés után nem volt könnyű újra bízni. Mégis érezte, erősnek kell lenni, és tartania kell Zoliban a lelket: „Megpróbáltam nyugodt, bizakodó háttere lenni helyzetünknek, és erősíteni férjem önbizalmát, amit a sok sikertelenség erősen megtépázott. Arra is figyeltem, hogy konkrét dolgokban szeressem őt, így biztosítsam nyugalmát. Tudom, hogy megnyugtató számára, ha rend van a lakásban, ezért ügyeltem erre. Többször főztem kedvenc ételeit”.

Március végére minden addigi lehetőségről kiderült, hogy nem lesz belőlük semmi. „Ekkor hívtak minket Csongrádra, meséljünk a plébánián, hogy éljük ezt az időszakot. Nem volt egyszerű, mert nem lezárt történetet mondhatunk el, és a helyzet bennünk sem oldódott meg. A találkozó után mégis többen odajöttek hozzánk, hogy megérintette

őket történetünk, és imádkoznak értünk”.

Másnap Zoli telefonhívást kapott egy olyan cégtől, amely korábban elutasította a pályázatát. Hallottak róla, és éppen keresnek valakit! Két hét múlva ennél a cégnél állt munkába.

– „Visszatérve a kérésekhez, melyeket Istenhez intéztünk – összegzi Zoli –, láttuk, hogy a munkahelyem megfelel végzettségemnek, örömet ad, el tudom tartani családomat, és közel van az otthonunkhoz”.

Időközben megszületett második gyermekük, és építkezni kezdtek. – „Nem éppen sétatagolopp! – jegyzi meg Zoli. – Aki már átélte, az tudja, hogy mit jelent közlelő! Mi azt gondoljuk, minden attól függ, hogyan tekintünk rá: épp olyan lesz életünknek ez a szakasza is. Ha Isten gondviselését látjuk benne, akkor Ő jelen lesz, ha más szemmel nézzük, akkor idegeskedés, csak folyamatos küszködés az egész”. Ehhez azonban nap mint nap mindent újra kell kezdeni nekik is. Segítségként, az építőszünetükbe nemcsak a mesterek telefonszámát, az építőanyag-szükségletet írják, hanem azt is, hogy milyen ajándékokat küldött nekik Isten. ■

Igino Giordani:

A LEGNAGYOBB FORRADALOM

A család viszi végbe a legnagyobb forradalmat. Isten a Szeretet, és a család is szeretet: szeretetből lett teremtvé, és a szeretet életet szül, az élet pedig növekszik, mert a férfi és nő között ott él a szerelem, mely közel hozza egymáshoz, majd egyesíti őket.

1971. április

ÉPÍTÉSZKÉNT AFRIKÁBAN

Isteni kaland, munka, testvériség: Somlai Ágnes és Markó Máté építészhallgatók a tanzániai Iringában dolgoztak az elmúlt év során.

Sudár Balázs

Somlai Ágnes fotóalbumából

Mi volt ennek az évnek az előzménye?

S. Á: A Fokoláre Mozgalomban vannak állandó máriapolik, mintatelepülések. Ismerősöktől hallottam, hogy egy évet eltölteni ott olyan élmény, amit nem szabad kihagyni. Valaki a kenyai Piero Máriapolit ajánlotta, ahol egy építészhallgatónak mindig akad munka. Először furcsa ötletnek tűnt, kicsit megvalósíthatatlannak, de lassan minden akadály elhárult, így célba vettem Kenyát.

Akkoriban indult el komolyabban az Afrika-terv a fiatalok között, én pedig szerettem volna konkrétan tenni valamit, mert sokszor csak beszélünk arról, amiről valójában foglalkozunk sem volt.

H o g y a n kerültél mégis Tanzániába?

Összesen két hónapot töltöttem a

kenyai városkában, ahol rajtam kívül még hárman voltak építészek, s többnyire csak bútorokat rajzoltam. Két hónap után kiderült, hogy szükség lenne egy építészre Iringában, ahol egy szociális központot építenek. Egy nap alatt megkaptam a vízumot, és a hallott rémtörténetek ellenére az út és az ott töltött további hat hónap is nagyon jól alakult.

Máté, természetes volt számodra, hogy te is mész Ági után?

M. M: Az elején ezzel még viccelődtem. Aztán ahogy egyre többet beszélünk róla, úgy gondoltam, hogy csak látogatónak kimenni felesleges, mert akkor az utazásra fordított pénzt akár egy árvaház vagy AIDS központ javára is elküldhetnénk. Ha viszont megyek, én is segíthetek. Elkezdtem tervezni, s végül négy hetet sikerült lecsípni az egyetemről. Örülök hogy így alakult, mert jobban megértettem, mit élt ott Ági.

Milyen munkát kaptatok?

M. M: Egy szociális központot építettünk, ahol ön-

kéntesek nehéz sorsú vagy árva gyerekeket tanítanak, akik meleg ennivalót és ruhát is kapnak a távtámogatás következtében. Mikor kimentem, már a tetőt építették, de más munkákba is besegítettem: embermagasságú kutyaházat építettünk téglából, bútort lakkoztunk, telket mértünk fel... Áginak kezdetől fogva sok tennivalója volt: tervet olvasni és elmagyarázni az építészvezetőnek, részleteket rajzolni, falat rakni, kijavítani, ami nem jól sikerült. Ő volt a kapcsolat a fokolár és az építők között. Részt vettünk az ottani fiatalok életében is, találkozókat szerveztünk, embereket látogattunk.

Milyen volt a kapcsolat a munkásokkal?

S. Á: Nagyon jó barátok lettünk, sőt a testvéreimnek éreztem őket. Ennek ellenére nehéz volt, mert látványosan különböztem tőlük: fehér a bőröm, ami többek közt azt jelenti nekik, hogy elméletben tudok mindent, de a fizikai munkát teljes mértékben kerülöm, nem is lennék rá képes. Nagy élmény volt nekik, mikor először ke-

zembe vettem az ást. Mondo-gatták, hogy én is tanzániai vagyok, hiszen tudok ásni!

Amikor kiderült, hogy a kivitelező átrajzolta a tervet, mert nem tetszett neki, hogy nem derékszögűek a falak, és a fél épületet így építették meg, nekünk kellett kompromisszumot találni. Azért is, mert az olasz tervező sosem járt a helyszínen, és európai anyagokat tervezett be. A végén mégis jól tudtunk együtt dolgozni, és az építésvezető azt mondta, hogy abból ő tanulhat, amit én az egyetemen tanultam, én pedig abból, ami az ő tapasztalata.

M. M: Izgalmas volt a kommunikáció is. Két munkás tudott angolul, a többiekkel kézzel-lábbal tárgyaltunk. Nekem szuahéliül tanították az építkezéshez szükséges szavakat, én pedig ennek fejében magyarul tanítottam őket. Amikor mentek Ágihoz „be-mutatni a tudományt”, csak egy idő után esett le neki, hogy „hopp, most magyarul beszélnek”.

Nagyon érdekes volt megismerni másokat is, a püspökség dolgozóit, ahol laktunk, a közösség ottani tagjait. A lakótársam egy svájci-magyar orvos volt, ő a helyi AIDS-központban vizsgálta a betegeket, s épp arra az egy hónapra jött.

Visszatérve, nem furcsa Európa?

M. M: De, a hidegsége! Viccen kívül, feltűnő volt a rohanás: mentem az utcán, és sorra hagytak le az emberek, még az idősek is. Mindenholnan elkéstünk, mert mindenkivel leálltunk beszélgetni. A másik megdöbbentő az volt, hogy

micsoda problémákat kreálnak itt az emberek a semmi-ből.

S. Á: Európában minden túl bonyolult. Agyonszervezzük, agyonizguljuk az életet, míg az afrikaiak tudnak a kis dolgoknak és egymásnak is örülni! Itt mindenki idegen, ott viszont köszönnek egymásnak az utcán, a városban is. Aztán nagyon komolyan veszik az öltözködést. A buszon a tömegben ráléptek a szoknyámra, és kilátszott a derekam. A kalauz azonnal szólt, hogy öltözzek fel rendesen. Itthon éppen ez lenne botrányos.

Dar-es-Salaamba menet a buszon lemerült a telefonom, és nem tudtam, hova kell mennem, nem ismertem egy telefonszámot sem. A mellettem ülő lány odaadta a telefonját, majd felajánlotta, hogy elvisz, sőt – mivel éppen maláriás voltam – vett egy kólát is útközben.

Kötelező kérdés: Vissza-mennél?

S. Á: Nagyon szívesen. Az egyetem után meglátjuk, nem csak tőlünk függ. Sokan furcsán néztek ránk itthon, a család is aggódott. De nem olyan az élet, mint amit a filmekben látni. A valóság az, hogy ott is emberek élnek, de ez a médiának nem izgalmas téma.

Sokat lehet segíteni nem csak pénzzel, hanem oktatással, fejlesztéssel és hogy nem „gazdag fehérként” viselkedünk, hanem mint testvérek, akik részt vállalnak életükből. ■

INTERNETRŐL MINDENKINEK (10)

Ez alkalommal különleges oldalakat ajánlunk, a magyar katolikus média internetes elérhetőségeit, és megemlítünk néhány interneten működő keresztény kezdeményezést.

A magyar Római Katolikus Egyház eseményeiről, tanításáról és felépítéséről a www.katolikus.hu oldalon tájékozódhatunk. Vallásos tartalmú híreket keresve innen is eljuthatunk a Magyar Kurír honlapjára, de kezdhetjük egyből a www.magyarKurir.hu oldalon. Külön kiemelem a www.katolikus.hu/miserend oldalt, ami abban segít, hogy valamely más vidéken (például rokonlátogatóban) előre találjunk vasárnapi szentmisét. Ugyanitt szerepel a plébániai honlap címe is, tehát akár a közelünkben lévő egyházközség aktuális híreit is fellelhetjük.

A www.vatikan.va oldalon hat világnyelven olvashatjuk a világegyház eseményeit és a Szentatya üzeneteit. Hazai „vi-

zeken” ajánljuk a Startlap linkgyűjtemény <http://katolikus.lap.hu> oldalát, ahonnan könnyen eljuthatunk nagyon sok katolikus honlaphoz.

A katolikus újságok közül említésre érdemes a nagy hagyományokkal rendelkező Új Ember hetilap, melynek internetes változata a www.ujember.hu címen olvasható. Előnye, hogy rendelkezésünkre áll az Új Ember elektronikus archívuma is, tehát évekre visszamenőleg kereshetünk írásokat. A Katolikus Rádió adását is meghallgathatjuk a www.katolikusradio.hu oldalon. Ehhez szükségünk van a WinAmp vagy a RealPlayer segédprogramra, amelyek ugyan ingyen letölthetők, de utóbbi akkor is foglalja gépünk erőforrásait, amikor nem hallgatjuk vele a rádiót.

Jó szívvel ajánljuk a világhálón felkereshető „virtuális” plébániát www.plebania.net, amely mind az internetet használó papok, szerzetesek, mind a világi hívők számára nagyon sok hasznos dolgot tartalmaz. Hírek, mozgalmak, lelkiiségek felsorolása, sőt az ingyenes regisztrációt követően vallásos elmélkedési anyagok, vallási

témájú interaktív fórumok, kirándulásoknál hasznos táborhelyek, de még receptek is fellelhetők ezen a honlapon. Hasonló témákkal foglalkozik a www.zarandok.hu is. A különböző világi témákban állást foglaló, véleményt alkotó oldalak közül megemlítjük a www.gondola.hu és a Keresztény Katolikus Akadémia oldalát www.kkaa.hu.

Ökumenikus vonatkozások: a Startlap gyűjteményben van összefoglaló evangélikus, református és ökumenikus vonatkozású honlapokról is, ez utóbbi a <http://okumenikus.lap.hu> címen.

Említsük még meg, hogy az Új Várost szerkesztő és kiadó magyarországi Fokoláre Mozgalom híreiből, lelkiiségi irodalmából olvashatunk a www.fokolare.hu honlapon, továbbá megtaláljuk itt a havonként megjelenő élet igéjét – nem csak felnőtteknek, hanem rajzos formában gyerekek számára is. Ha pedig nyelvismeretünk segítségével szeretnénk bekapcsolódni a mozgalom nemzetközi vérkeringésébe, vagy magyarul nem beszélő rokonainknak, ismerőseinknek akarunk írásokat ajánlani, akkor navigáljuk őket a www.focolare.org oldalra, ahol öt nyelven (olaszul, angolul, spanyolul, franciául és portugálul) jelennek meg a mozgalom hírei.

Megjegyzendő: a felsorolt helyek csak kis szeletét képezik az ebben a tematikában fellelhető oldalaknak a folyamatosan bővülő világhálón.

Cikksorozatunk végére érünk. Remélem sikerült érdeklődést kelteni, megismerkedni az internet világával, és segítettük olvasóinkat eligazodni a részletekben.

Romhányi László

internet

AZ ÖRDÖG ÉS A TUDATTALAN

„Egy időben sokat beszéltek ördögtől megszállott emberekről, sátánista szektákról és hasonlókról. Érdekel, hogy a pszichológia miként értelmezi ezt kulturális téren. Hogy viszonyul az ördögi megszállottság és a sátán jelenségéhez?”.

L.N.

Valóban, a média egyre többször szól – ha gyakran kritikátlanul és tudománytalanul is – az ördögtől állítólag megszállt emberekről, sátánista szektákról és sokféle egyéb, a gonosz szellemekhez köthető esetről. Mivel az olvasó kérdése kizárólag a jelenség „kulturális” vetületére, vagyis a sátán pszichológiai értelmezésére vonatkozik, ezért a válasz is csak a „kulturális”, ezen belül is a pszichoanalitikai szempontokra korlátozódik. Ne feledjük azonban, hogy ezeknél a kifejezetten vallási jellegű jelenségeknél a döntő szó kizárólag az exorcizmussal, az ördögűzéssel hivatásszerűen foglalkozó szakembereké. Válasszon tehát nem terjed ki a teológiai, filozófiai, antropológiai, irodalmi, művészeti és egyéb szempontokra, hanem csak a pszichoanalízis által alkalmazott megközelítésre szorítkozik.

Freud állítása szerint az ember tudattalanjában az ördög alakja lényegében az apa személyét helyettesíti (mégpedig abban a formában, ahogy az megjelenik és kialakul a gyermekkortól fogva), és egy paranoiás üldözési fantáziakép szerepét tölti be, azzal a céllal, hogy a nyomasztó büntudattól megszabadítsa az embert. Jung felfogásában ezzel szemben az ördög az Árnyék archetipikus képe, vagyis tudattalan hibáink megszemélyesítése.

pszichológia

A jungi iskola ezen utóbbi áramlatába kapcsolódik bele Freud is, amikor azt vallja, hogy az ördög a tudattalanunk romboló hatású késztetéseinek metaforája; míg a megszálltság nem más, mint démoni neurózis, ahol a démonok (a freudi értelmezés szerint) olyan kiszorított, alantas vágyak, amelyek elfojtott és a tudatalatti üstjébe vetett ösztönös (legtöbbször szexuális jellegű) késztetésekből erednek.

A pszichológiában a legelterjedtebb éppen az ördög és a tudattalan párosítása. Nem véletlen tehát, hogy Freud legzeníálisabb vállalkozását – saját álmaink (én-analízis néven elhíresült) elemzését – ő maga a „poklokra való alászállásnak” tekintette. 1899-ben kelt, Álomfejtés című főművének bevezetőjéül Virgilius Aeneis című művének egyik mondatát választotta: „Flectere si nequeo Superos Acheronta movebo” (Ha az isteneket meg nem hajthatom, majd a pokol ördögeit mozgatom meg).

Pontosan ezeknek a Freud által felpiszkált ördögöknek „köszönhető”, hogy az emberiség immáron egy évszázada a pszichológia oly sok vívmányát élvezheti.

Végül mindenképpen említsük meg a „keresztény kultúrkör” ördögre vonatkozó tanítását is. Röviden: a katolikus hagyomány a megszemélyesült gonoszt látja benne, olyan lelki, azaz láthatatlan lényt, aki arra szakosodott, hogy a rosszat akarja, keresse és tegye; aki mások megosztására, valamint a jó és az élet elleni küzdelemre tesz fel mindent. Egy fellázadt, Isten ellenségévé vált angyalt (ez ad magyarázatot bukására és bűnhődésére), aki

erős hatalmat gyakorol a világ felett, és aki hazugságaival képes az erkölcsi rendtelenség felé terelni az embert.

Milyen érzések töltönek el bennünket az efféle lénnel szemben? Elsőre talán félelem, szorongás és ijedtség. Pedig ennek semmi alapja, sőt – pszichológiai megközelítésben – inkább a népi bölcsességet kellene szem előtt tartanunk: „Ha Isten nem akarja, az ördög nem teheti”. Ez úgy értendő, hogy az ördög végső soron Isten alávetettje marad mindig, sőt paradox módon tekinthetjük Isten szövetségeseének is, aki az Öranta tanúsított hűségünket teszi próbára. Jób története talán nem erről szól?

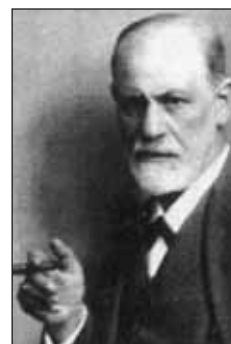
Összefoglalva: ha az ördög kísértésével találjuk szembe magunkat, akkor járunk el helyesen, ha megragadjuk az alkalmat, és örömmel megújítjuk Isten melletti döntésünket. Az ijedelem helyett egyedül arra legyen gondunk, hogy szerezessünk. Több felől hallottam olyan vélekedést is, hogy aki az evangéliumi szeretetben él, láthatatlan az ördög szemében... és akinek az evangéliumi öröm ragyog az arcán, az ördög azt messziről elkerüli.

Pasquale Ionata

Fordította: Frivaldszky Márk

Gustav Jung

Sigmund Freud

SZAN SZING SZEUNG YÜT HON

Megszületett az Új Város harminchatodik testvérlapja. A kínai címlap láttán kissé zavarba jön az európai olvasó, egyáltalán nem úgy néz ki, mint egy címlap. Igaz, nem is címlap! Ugyanis a kínaiaknál – a mi fel fogásunk szerint – hátul kezdődik az újság. Számunkra a két színben nyomott belső oldalak is szokatlanok, rajzos írásjeleikkel és a többnyire függőleges tagolással.

Kétség kívül a kínai Új Város viszi el a pálmát a testvérlapok között, a használt írásjelek számát tekintve. Egy füzet nagyjából hatezer jelből áll. A kínai írás, a mandarin, összesen tizennégyezer írásjelet ismer!

Hogyan hangzik az „Új Város” kínaiul? A felelős kiadó, Eddie Hszué felvilágosítása alapján talán így lehetne visszaadni latin betűkkel: Szan Szing Szeung Yüt Hon. Hszué munkatársaival ren-

des munkája után, „szabadidejében” készíti a lapot. A kéthavonként megjelenő folyóiratra háromszázan fizettek elő. Az olvasótábor földrajzilag szűk területre korlátozódik, elsősorban a volt angol gyarmatterületre, Hong Kongra – itt működik a kiadó is –, de a lap eljut Makaóba, Tajvanra, Szingapúrba, Malajziába, és néhány példány a Kínai Népköztársaságba is.

NYUGAT, FELVILÁGOSODÁS, ISZLÁM

Istent állítani a középpontba! Ez volt XVI. Benedek bajorországi utazásának központi üzenete. „Istennel szemben kialakult egyfajta halláskárosodás” – mondta ő Münchenben a Nyugatra utalva. Nem halljuk már meg, túl sok a fülünket zavaró egyéb frekvencia. Azzal, hogy csökken a hallásunk, vésszen behatárolódik a valósághoz fűződő kapcsolatunk, és aggasztóan beszűkül a létünk horizontja.

Éppen ezért – folytatta a regensburgi dómban –, Istennek vissza kell térnie, nem csupán az élet, hanem a valóság középpontjába. A felvilágosodás óta a tudósok egy része

megpróbált magyarázatot találni az Isten nélküli világra. De számításaik nem jöttek be! Isten nélkül nem lehet megérteni az embert, a világot, az egész univerzumot.

A pápa folytatta ezt a témát a regensburgi egyetemen tartott előadásában. Nem azt kérte, hogy térjünk vissza a felvilágosodás előtti időkhöz, hanem hogy tágítsuk ki a gondolkodásunk körét, használjuk az értelmünket! A hit és az értelem találkozására hívott: a valódi megvilágosodás és a valóság találkozása. Valójában a veszélyt, az egyik oldalon és a másikon is, a vallásosság és az értelem beteges elferdülései jelentik, a maguk fundamentálisizmussal.

A kultúrák és a vallások valódi párbeszédére csak akkor leszünk képesek, ha hit és értelem találkozik egymással – húzta alá a pápa. Mert kizárni az istenit az értelem egyetemességéből, ezt a világ mélyen vallásos kultúrái legszilárdabb meggyőződésük ellen irányuló merényletnek tartják.

NE GYÚJTS RÁ.

A Nemzetközi „Ne gyújts rá!” Nap 1977-ben Amerikából indult. Minden év novemberében felhívják az emberek figyelmét a dohányzás egészségkárosító következményeire.

Mára sok országban – köztük hazánkban is – különféle programokat tartanak ezen a napon, hogy ismertessék a le-

szokás kimutatható előnyeit. A felmérések szerint Magyarországon több mint egymillió leszokott dohányos él.

A hazai dohányosok ország-szerte 140 helyen – háziorvosi rendelőkben, tüdőgyógyászati szakrendeléseken – kaphatnak segítséget. 2004. január 1. óta hívható a „leszokást segítő kék szám” (06-40-200-493).

LEGYETEK MINDNYÁJAN TESTVÉREK

Idén október második hetében rendezték a Fiatalok az Egyesült Világért hagyományos őszi programjukat, az Egyesült Világ Hetét. Magyarországon is több olyan esemény zajlott ezen a héten,

Szűcs Balázs (2)

amivel a fiatalok az egyetemes testvériséget mozdították elő. Ezúttal a nehéz helyzetben lévők felé fordultak.

Budapesten a Ferenciek terein pingpongozást szerveztek a hajléktalanokkal, akik meglepődve és örömmel fogadták az ötletet. Egyikőjük elmondta, hogy már tíz éve nem játszott. A járókelők közül is egyre többen beálltak. Volt aki csak megállt beszélgetni pár percre, de aki csak látta az együtt játszó fiatalokat, felnőtteket és hajléktalanokat, derűsebben, mosolylyal az arcán ment tovább. Sokan érdeklődtek, hogy kik ezek a fiatalok, és mi motiválja őket.

Egy másik csoport egy gyermekotthon kis lakóival látogatott el a Jövő Házába és

a Margitszigetre. A gyerekek rögtön szívükbe fogadták és barátjukként kezelték a fiatalokat. Sokat jelentett számukra, hogy van, aki érdeklődik irántuk és akiken keresztül bepillanthatnak a családban élő emberek életébe.

Szegeden és Budapesten is részt vettek a fiatalok a hetet lezáró nemzetközi telefonos körkapcsolásban. 66 város állt összeköttetésben. A szarajevói, madridi, tangeri, chicagói és brüsszeli fiatalok arról számoltak be, mit tesznek a vallások közötti párbeszédért.

A hét mottója, melynek megvalósítására az egész világon törekedtek a Fokoláre Mozgalom fiataljai, ez volt:

„Legyetek mindnyájan testvérek!”

színház ajánló

JÁTÉK A KASTÉLYBAN

„Gál: Nem múlik el egy félóra, hogy ne beszéljél színházról, színészekről, darabokról...”

Turai: Nincs más. Drámaíró vagyok...”

Minden szempontból rendhagyó előadást állított színpadra a budapesti József Attila Színház még az elmúlt (2004/2005-ös) évadban; nagy nevű színészek, stílusos rendezés, kevés díszlet, visszafogott jelmezek, hagyományos dramaturgia jellemzi a produkciót.

Vajon mi az oka, hogy több színházi évadon keresztül színpadon maradt *Molnár Ferenc: Játék a kastélyban* című darabja? Pontosan azért, mert ez a nagybetűs játék a kastélyban klasszikussá vált szófordulatok, dialógusok, félreértések gyűjteménye.

Az ifjú dalia, Ádám, menthetetlenül szerelmes a szép színésznőbe, Annie-be, akit egy tengerparti kastélyszállóba invitál titkos találkára. A tervbe azonban hiba csúszik, hiszen a szomszéd szobában veri fel főhadiszállását a volt udvarló, Almády... és hogy a kialakult helyzet miként tudja megmenteni *Turai* drámaíró és piciny műve, az kiderül ebből a kellemes előadásból. A „beteg ló, a klasszikus fej, a kicsavart

citrom” mit sem veszítetek aktualitásukból, még manapság is megnevetgetik a felüdülésre vágyó nézőt.

Molnár Ferenc meguntathatlan nyelvezete, elegáns, könnyed stílusa ideális kikapcsolódást nyújt a színházbarátoknak. A főbb karaktereket *Bodrogi Gyula*, *Sztankay István*, *Mihályi Győző* és *Varga Klári* keltik életre, a rendező *Léner Péter*.

Írány a színház! Illetve, ahogy a lakáj említi: „Tisztelt hölgyeim és uraim... Tálalva van!”

Göbel Ágoston

NEM ÉPP TE
MONDTAD, HOGY...

...NINCSEN TÖVIS
RÓZSA NÉLKÜLI?

DE MOST
TÉNYLEG
MELLÉFOGTÁLI

LEGALÁBB
TAKARÍTSUK EL AZ
ÚTBÓLI

Köthes W.

NAHÁTI HA RÓZSA
NINCIS IS... DE VAN
GESZTENYEI

SZŰRŐPRÓBA

Az antik Görögországban Szókratész igen sokra tartotta a bölcsességet. Egyik nap valaki összetalálkozott a nagy filozófussal, és ezt mondta neki:

- Tudod-e, mi jutott épp a fülembe a barátodról?
- Egy pillanat! – válaszolt Szókratész. – Még mielőtt belefognál, hogy elmeséld, tegyünk próbát a három szűrővel. Bármit is mondanánk másokról, jó, ha előtte vesszük a fáradságot, és megszűrjük azt, amit szívesen továbbadnánk.

Az első az igazság szűrője. Egészen meg vagy győződve, hogy amit mondani akarsz, az tényleg igaz?

- Nem. Csak hallottam, miről beszélnek...
- Nem valami jól állunk, hiszen, te se tudod az igazat. Vizsgáljuk meg akkor a második segítségével is, a jóság szűrőjével. Amit tudatni akarsz a barátomról, az egyáltalán valami jó?
- Épp ellenkezőleg! Nem túl hízelgő rá nézve.
- Nos, folytatta Szókratész, abban sem vagy biztos, hogy igaz-e, ami rosszat akarsz mesélni. Tán sikerülhet még a harmadik próba, a hasznosság szűrőjével. Ha tudomásomra hozod, amit a barátom tett, az használ-e valamit?
- Nem, igazán nem.
- Akkor hát – összegezte Szókratész –, ha nem igaz, és nem jó és nem hasznos, akkor miért akarod mégis elmondani?

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő a teljes mondás: „Egyetlen kedves szó is olyan, függőleges 1. a hozzátartozó vízszintessel”

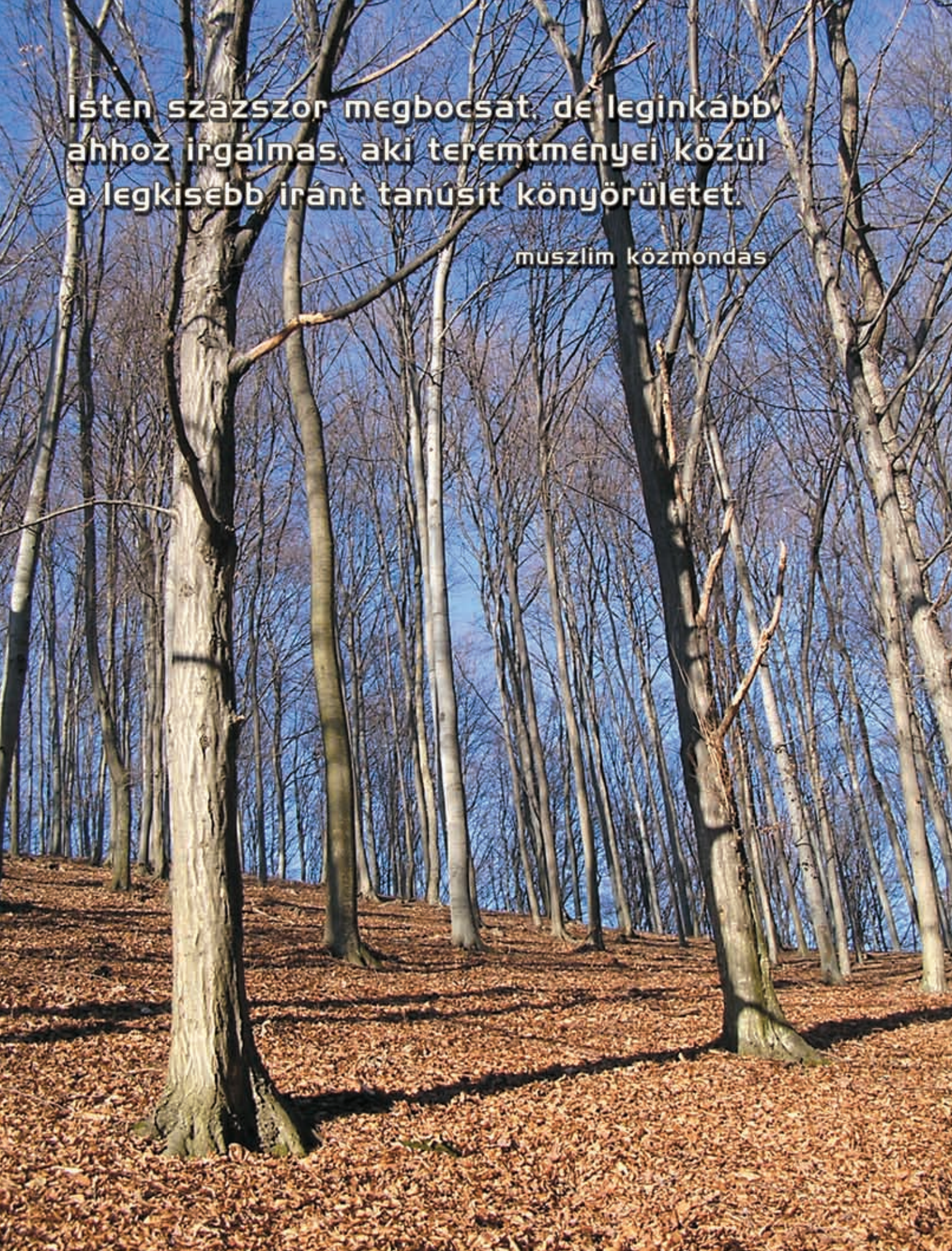
Vízszintes: 1. Megőrjíti 12. Jó módor 13. A vonat közepe! 14. Tiltó szó 15. Takaró 16. Félig Editke! 18. Taszít 19. Volánban van! 20. ... mail, légiposta 21. Angol létrafok 22. Kacérkodik 24. A hét vezér egyike 26. Veronika becézve 27. Növénnyel befuttatott kerti építményt 29. Indián törzs 30. Európai szigetország 31. Kacsa vége! 32. Orosz folyó 35. Morze jel 36. Félig dili! 37. Éleset kiáltó 41. Jód, nitrogén, rádium 43. Talán

Függőleges: 2. Olimpiai vívónőnk volt 3. Üres gól! 4. 1848. lengyel tábornoka 5. Romdarab! 6. Liter 7. Jóshely, jósdá 8. Norvégia autójele 9. Munkanélkülit 10. Elfut 11. Nem tudja mit tegyen 15. Veszekszik 17. Fizikai képességünk 18. Bibliai személy 23. Alarm 25. Kevert safrír! 28. Alfonzó neve...József 33. Tüzet szüntet 34. Nátha páratlanjai! 38. Idestova! 39. Szikladarab 40. Állati lakhely

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése:

„Kevesen kapnak hívást munkásnak Isten szőlőjébe, de egy konyhakert mindenkihez tartozik.”

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12								13		
14					15					
16		17		18				19		
20					21					
22			23					24	25	
26					27		28			
29							30			
31			32	33	34		35		36	
37	37	39				40	41			
			42					43		

A photograph of a forest in autumn or winter. The ground is covered in a thick layer of fallen, brown leaves. Several tall, slender trees with bare branches stand against a clear blue sky. The lighting suggests a bright day, with shadows cast on the leaf-covered ground.

Isten százszor megbocsát, de leginkább
ahhoz irgalmas, aki teremtményei közül
a legkisebb iránt tanúsít könyörületet.

muszlim közmondás